

Betænkning afgivet af Kulturudvalget den 1. december 2004

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af radio- og fjernsynsloven (Politiske reklamer og forlængelse af programtilladelser) [af kulturministeren (Brian Mikkelsen)]

1. Ændringsforslag

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 20. oktober 2004 og var til 1. behandling den 28. oktober 2004. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kulturudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og kulturministeren sendte den 2. september 2004 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 689 (2003-04). Den 22. oktober 2004 sendte kulturministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Spørgsmål nr. S 711 og kulturministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*. Mindretallet vil stemme imod det stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (S, SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag. Hvis det stillede ændringsforslag ikke vedtages ved 2. behandling, vil mindretallet stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget er grundlæggende enige i lovforslagets intention om at skærpe den gældende lovgivning om politiske reklamer i dansk fjernsyn. I forlængelse af det seneste medieforlig indgik regeringen og Dansk Folkeparti en aftale om en svækkelse af de eksisterende regler på området – en svækkelse af en sådan betydning, at regeringen i foråret 2003 besluttede at vende tilbage til den tidligere retstilstand. Det fremsatte lovforslag indeholder imidlertid ikke den skærpelse, regeringen på et tidligere tidspunkt har bebudet, faktisk det modsatte. Vedtages dette lovforslag, vil det være tilladt for såvel økonomiske interessegrupper som religiøse anskuelser at reklamere i dansk fjernsyn, såfremt reklamen udsendes uden for den foreslåede reklamefrie periode.

Denne svækkelse af reglerne for reklamer i dansk fjernsyn kan Socialdemokratiet ikke støtte. Socialdemokratiet finder det problematisk for et levende demokrati, at stærke økonomiske interesser på denne måde vinder afgørende fortrin i forhold til de fleste andre interessegrupper. De elektroniske medier er stærke medier til formidling, og de skal selvfølgelig bruges, men ikke misbruges. På denne baggrund stilles ændringsforslag nr. 1. Såfremt det foreliggende ændringsforslag findes i strid med f.eks. den europæiske menneskerettighedskonvention, bør der indgås en bred politisk aftale om at formulere et reelt alternativ til det fremsatte lovforslag – et alternativ, der ikke indeholder den af regeringen foreslåede svækkelse.

SF's medlem af udvalget mener, det er vigtigt, at også økonomiske interessegrupper omfattes af den restriktion for reklamer, som ligger i ændringsforslaget. Økonomiske interessegrupper vil sagtens kunne øve den politiske indflydelse via reklamer, som det ellers er lovforslagets intention at undgå. Skulle ændringsforslaget vise sig at være i strid med den europæiske menneskerettighedskonvention, kan man efterfølgende være nødt til at ændre bestemmelsen, men hvis det ikke er tilfældet, mener SF, det er vigtigt, at økonomiske interessegrupper bliver medtaget.

Et *tredje mindretal* i udvalget (RV og KD) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag. Hvis det stillede ændringsforslag ikke vedtages ved 2. behandling, vil mindretallet alligevel stemme for lovforslaget ved 3. behandling.

Det oprindelige forslag er ikke optimalt i forhold til at sikre sig mod politiske reklamer i tv, men det er et skridt i den rigtige retning. Mindretallet opfordrer derfor til at tage loven op til revision efter et stykke tid – eventuelt efter et år, hvor der forinden også vil være afholdt folketingsvalg – i lyset af de mellemliggende erfaringer.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (SF, RV, KD og EL):

Til § 1

1) I det under *nr. 1* foreslåede § 76, *stk. 3*, indsættes efter »reklamer for« ordene: »økonomiske interessegrupper, religiøse- og politiske anskuelse«,.

[Skærpelse af reglerne om forbud mod reklamer i fjernsyn]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget skærper lovforslagets bestemmelser om politiske reklamer i dansk fjernsyn. I forlængelse af det seneste medieforlig indgik regeringen og Dansk Folkeparti en aftale om en svækkelse af de eksisterende regler på området, og ændringsforslaget har til hensigt at vende tilbage til den tidligere retstilstand, så det hverken er tilladt for økonomiske interessegrupper eller for religiøse anskuelser at reklamere i dansk fjernsyn, såfremt reklamen udsendes uden for den foreslåede reklamefrie periode.

Såfremt ændringsforslaget findes i strid med f.eks. den europæiske menneskerettighedskonvention, bør der indgås en bred politisk aftale om at formulere et reelt alternativ til det fremsatte lovforslag.

Kim Andersen (V) fmd. Ester Larsen (V) Leif Mikkelsen (V) Preben Rudiengaard (V)

Louise Frevert (DF) nfmd. Poul Nødgaard (DF) Carina Christensen (KF)

Charlotte Dyremose (KF) Bodil Kornbek (KD) Jette Bergenholz Baustrup (S) Jytte Andersen (S)

Jytte Wittrock (S) Mette Frederiksen (S) Poul Qvist Jørgensen (S) Ole Sohn (SF)

Naser Khader (RV) Søren Søndergaard (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale parti (V)	54 *	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	3

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 38**Bilagsnr. Titel**

1	Høringssvar og kommenteret høringsnotat, fra kulturministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Orientering om regulering af adgangen til at udsende politiske reklamer i fjernsyn, fra kulturministeren
4	Godkendt tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Svar på spm. S 711, om det vil være tilladt at reklamere for økonomiske interessegrupper, fra kulturministeren
6	1. udkast til betænkning

Spørgsmål nr. S 711 og ministerens svar herpå

Spørgsmålet og ministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra S.

Spørgsmål nr. S 711 til kulturministeren (Brian Mikkelsen) 9/11 2004 af Mette Frederiksen (S).

Spørgsmål nr. S 711:

Vil ministeren i forlængelse af orientering om regulering af adgangen til at udsende politiske reklamer i fjernsyn, L 38, bilag 3, redegøre for, hvorvidt det med vedtagelsen af L 38 vil være tilladt at reklamere for økonomiske interessegrupper, såfremt disse ikke er arbejdsgiverorganisationer, fagforeninger, religiøse bevægelser, politiske partier, politiske bevægelser, valgte medlemmer til politiske forsamlinger samt opstillede kandidater til politiske forsamlinger og reklameringen finder sted uden for perioden fra tidspunktet for udskrivelse af valg til politiske forsamlinger eller folkeafstemninger og indtil afholdelsen af valget eller afstemningen.

Svar:

Radio- og fjernsynsloven indeholder en række begrænsninger af, hvilke reklamer der kan udsendes i fjernsyn.

Efter lovens § 76, stk. 1, gælder, at der ikke må udsendes reklamer for tobaksprodukter eller for varer, der fortrinsvis benyttes i forbindelse med tobaksrygning, jf. lov om forbud mod tobaksreklame m.v.

Der må endvidere efter lovens § 76, stk. 2, ikke udsendes reklamer for lægemidler og sundhedsydelser efter reglerne i lov om lægemidler og lov om reklamer for sundhedsydelser.

I forslaget til ændring af radio- og fjernsynslovens § 76, stk. 3 foreslås det, at der i fjernsyn ikke må udsendes reklamer for arbejdsgiverorganisationer, fagforeninger, religiøse bevægelser, politiske partier, politiske bevægelser samt valgte medlemmer eller opstillede kandidater til politiske forsamlinger.

I forslaget til ændring af radio- og fjernsynslovens § 76 foreslås det endvidere, at der indsættes et nyt stykke 4, hvorefter der i fjernsyn ikke må udsendes reklamer for politiske budskaber i perioden fra tidspunktet for udskrivelse af valg til politiske forsamlinger eller folkeafstemninger og indtil afholdelsen af valget eller afstemningen. Er dato for valget eller afstemningen bekendtgjort tidligere end 3 måneder før afholdelsen, indtræder den reklamefri periode først 3 måneder før afholdelsen af valget eller afstemningen.

I det omfang reklamer for økonomiske interessegrupper ikke er i strid med disse regler, kan de udsendes i henhold til radio- og fjernsynsloven.